

Ad pondera designanda Romanis utimur numeris.

Quia tamen prædictorum Characterum & aliorum quoque nonnulli in Pharmacopœis aliter atque aliter descripti inveniuntur, hos hic loci indicare oportuit, nequis fortè Medicinæ Tyro, in administrandis Medicamentis rationem ponderum à Veteribus assignatam sequutus, male decipiatur.

CAPUT VII.

DE INSTRUMENTIS PHARMACEUTICIS.

Pharmaceutica instrumenta sunt Ignis, Furni, & Vasa, quibus medicamina omnia præmissis operationibus confici solent.

Instrumenta dividuntur in Animata, & Inanimata. Animata sunt Medicus, Pharmacopœus, vel horum Ministri, quatenus ab his labores ipsius diriguntur. Inanimata verò sunt quæ nullam in hac arte habent intentionem, sed ab animato tantum moventur: dividunturque in activa, vel principalia, & passiva, vel minus principalia: activa sunt Ignis, & Aer, & quæ Pharmacopœi manibus reguntur, ut Agitaculum, Cochlear, Linæ, Forfex, Forceps, Malleus, Pistillum, Porphyrites, Spathula, &c. Passiva verò sunt Laboratorium, Furni, & Vasa, ut Ahenum, Alembicus, Cucurbita, &c.

Pharmacopœus, seu Artifex variis gradibus ignem metiri debet, quorum communiter quatuor enumerantur.

Primus, ac mitissimus ignis gradus est simillimus calori Gallinæ ovo incubantis, isque calor frequenter deservit digestionem.

Secundus gradus est, dum calor ignis adeo fortis percipitur, ut manu vix tangi queat, & spirituum ardentium distillationibus accommodatur.

Tertius quoad tactum censetur, dum manum lædit,

hicque ordinario inservit distillationibus, & decoctionibus oleorum, & aquarum vegetabilium, ac animalium, eorumque spirituum; necnon sublimationi, & similibus operationibus.

Quartus denique gradus est, ad tactum destructorius: hic auxiliatur distillationi omnium spirituum mineralium, cum nempe materies distillanda vasi suo indita igni nudo committitur, qui modus vocatur EX IGNE APERTO DISTILLARE: inservit etiam ut corpora solida calcinentur, & liquentur, plerisque aliis operationibus.

Aer est secundum instrumentum activum, quia nos undequaque ambiens variis Pharmaciae operationibus ita auxiliatur, ut in minimis quibusque operationibus eo carere non possimus, ignem namque gubernare non valemus, nisi admissio, vel pracluso aeris liberioris aditu.

Aer insuper ea, quae medio igne liquida sunt reddita condensat; cuncta etiam solida, necnon pleraque alia in liquorem resolvit, multa denique Aeri exposita quotidie exiccare observamus.

Primarium omnium passivorum est Laboratorium, de quo maxime observandum est, quod non sit nimis angustum, sed loco salubri positum, per quod, si possibile est, aer undequaque liberiores ingressum habeat, & egressum: gaudeat praeterea cisterna, vel puteo aqua dulci repleto; furni quoque in eo sint variae figurae, & magnitudinis, inter quos tamen usui frequentiores sint sequentes.

Furnus pro vesica, cujus ope aquae, diversique spiritus distillantur, in quo etiam Balneum Mariae, Arenae, & Vaporis accommodari possint.

Alius, qui ad calcinationes, ustiones, & fusiones inservit, Anemius, Reverberatorius, vel Fusorius communiter dictus.

Alius denique est, qui Universalis dicitur, & ad omnes fere Pharmaciae operationes perficiendas inservit: sunt etiam alii, qui Portatiles dicuntur, quorum figura semper

rotunda est, & circularis, laminaque ferrea necessario extrahuntur.

Alia quoque sunt instrumenta: Vasa dicta videlicet:

Aheni capacitatis diversæ ex cupro fabricati, interiùs verò stanno obducti.

Alembici stannei, vel cuprei stannati, vitrei, vel denique terrei simul & vitreati.

Catini ex terra solidiore constructi vitreati; alii verò vitro non obducti.

Vasa dicta circulatoria.

Colatoria diversa, ex panno, & linteo.

Conchæ vitreæ, vel terreæ vitreatæ ad evaporandos varios liquores.

Crucibula varia.

Cucurbitæ cupreæ stannatæ, vitreæ, & terreæ vitreatæ capacitatis diversæ.

Excipula, seu recipientia vitrea, & terrea simul vitreata.

Mortaria varia, ænea, ferrea, plumbea, lapidea, & vitrea.

Phialæ, vulgò Phiolæ vitreæ diversæ magnitudinis.

Retortæ varii generis simplices, & tubulatæ.

Sublimatorium, cum suis ollulis.

Torcular.

Varia denique vitra, ut Infundibula, Matracia, Campanæ, Pelicani, pleraque alia vasa diversæ magnitudinis, quæ in officinis inveniuntur.

CAPUT VIII.

DE OPERATIONIBUS PHARMACEUTICIS USUALIBUS,
& earum descriptionibus.

CUM operationes Pharmaceuticæ diversæ sint, diversis etiam vocibus explicantur, quare in Tyronum gratiam non abs re erit earum naturam breviter describere.

O